

Sp. 608. Tillaga til þingsályktunar

um skipun nefndar til að rannsaka og gera tillögur um, hvernig lækka megi vátryggingargjöld islenzkra vélbáta.

Flm.: Gísli Jónsson, Pétur Ottesen, Sigurður Bjarnason.

Alþingi ályktar að skora á ríkisstjórnina að skipa 3 manna nefnd til þess að rannsaka og gera tillögur um, á hvern hátt lækka megi vátryggingariðgjöld fyrir islenzka vélbáta frá því, sem nú er, og hvort ekki sé mögulegt að flytja þegar á þessu ári endurtryggingu þeirra að mestu eða öllu leyti á innlenda aðila.

Einn nefndarmanna sé skipaður eftir tilnefningu frá stjórn Landssambands isl. útvegsmanna, annar eftir tilnefningu frá stjórn Fiskifélags Íslands, en þann þriðja skipar ráðherra án tilnefningar, og er hann formaður nefndarinnar. Tveir nefndarmanna skulu hafa viðtæka þekkingu á tryggingarmálum, en einn á útgerðarmálum.

Nefndin skal hafa lokið störfum fyrir 1. júlí n. k. og skilað álit og tillögum til ríkisstjórnarinnar, og verði þá þegar gerðar þær ráðstafanir, sem nauðsynlegar þykja til hagkvæmrar lausnar á málinu.

Kostnaður við nefndina greiðist úr ríkissjóði.

G r e i n a r g e r ð.

Með lögum nr. 32 11. júní 1942, um vátryggingarfélög fyrir vélbáta, er hverjum þeim, sem á vélbát með þilfari allt að 100 smálestir og ætlaður er til fiskveiða við

Ísland, gert skylt að váttryggja hann hjá félagi, sem starfar samkv. þeim lögum. Skal það félag síðan endurtryggja hjá Samábyrgðinni helming fjárins, og nemi upphæðin eigi meira en 80 þús. kr., en síðan alla þá upphæð, sem fram yfir er. Skal greiða Samábyrgðinni sama iðgjald og váttryggingarfélagið reiknar útgerðarmönnum á hverjum stað. Samkv. l. nr. 31 11. júní 1942 má þó Samábyrgðin eigi taka meiri áhættu á einu skipi en 35 þús. kr., og ber henni því að endurtryggja aftur frá sér að mjög verulegu leyti. Með ákvæðum til bráðabirgða í l. nr. 32 frá 11. júní 1942 er Bataábyrgðarfélag Vestmannaeyja undanskilið skyldum þeim, sem lagðar eru á aðra útgerðarmenn með 2. gr. téðra laga, til ársloka 1944. Þetta er síðar framlengt til ársloka 1946, og enn framlengt með l. 19. des. 1945 til ársloka 1948. Eina ástæðan fyrir þeirri sérstöðu, sem hér er veitt, er sú, að þetta félag hefur getað haldið iðgjöldum sínum niðri í allt að 3%, meðan önnur félög verða að hafa sín iðgjöld frá 5—8%.

Nú er það öllum ljóst, hver ofurþungi það er á bátaútveginum að þurfa að greiða allt að 8% í váttryggingargjöld. Einkum hlýtur þetta að verða mjög tilfinnanlegt fyrir þá bátaeigendur, sem hafa þegar keypt báta á núverandi verði eða eru í þann veginn að gera það, en eins og kunnugt er, mun ekki færri en 60 nýrra báta von á þessu ári, þar sem hver mun kosta um eða yfir 500 þús. krónur tilbúinn til veiða. Og með því að svo mun til ætlaðt, að lánað verði allt að 75% af kostnaðarverði út á þessa báta, er augljóst, að engin fyrirhyggja er í því að váttryggja þá ekki fyrir fullu kostnaðarverði. Hitt er þá og jafnljóst, að þegar Alþingi fyrirskipar útgerðarmönnum með lögum að tryggja þessar eignir sínar í ákveðnum stofnunum, ber því skylda til að búa svo að þeim stofnunum, að ekkert tjón sé að því að skipta við þær. Nú hefur reynslan sýnt, að ábyrgðarfélag þau, sem starfa samkvæmt fyrirmælum fyrr nefndra laga, hafa ekki getað komið neitt í námunda við Bataábyrgðarfélag Vestmannaeyja með iðgjöld sín, og telja flm. því nauðsyn bera til þess, að rannsakað verði, hvort ekki sé unnt að fá úr þessu bætt, og reynist slíkt mögulegt, þá verði því komið í framkvæmd hið allra fyrsta.

Það er nú á þessu þingi verið að samþykkja breyt. á l. um stríðsslysáttryggingu ísl. skipshafna en þessari stofnun er nú ætlað að annast viðtæka endurtryggingu fyrir útveginn. Hefur hún nú yfir að ráða meira en 6 millj. króna, og má vænta, að með aðstoð hennar megi gera hvort tveggja í senn, að lækka allverulega iðgjöldin og halda miklu af því fé innanlands, sem nú er greitt erlendum endurtryggjendum. En þótt á þennan hátt megi væntanlega lækka mjög verulega iðgjöldin, þá er hitt engu síður nauðsynlegt, að fá nákvæma rannsókn á því, hvað það er, sem veldur hinum háu og misjöfnu iðgjöldum, og hvort ekki sé mögulegt að gera jákvæðar ráðstafanir til þess bæði að draga úr tjónunum og minnka allan kostnað við bætur þeirra.

Mál þetta er svo mikið hagsmunamál fyrir útveginn, að það má ekki dragast, að allt sé gert til þess að fundin sé leið til hagkvæmari lausnar á málinu en útgerðarmenn almennt eiga nú við að búa.

Flm. þykir rétt að hirta hér með sem fylgiskjal lista yfir iðgjöld hjá hinum ýmsu ábyrgðarfélagum á landinu, eins og þeim hefur verið gefið þetta upp af nefnd þeirri, er fiskiþingið skipaði til athugunar á málinu á s. á. Er þess vænt, að mál þetta fái góðar undirtektir og skjóta afgreiðslu, svo mikilsvert sem það er fyrir útveginn.

Fylgiskjal.

Iðgjöld vélbataábyrgðarfélaganna 1945.

Vélbataábyrgðarfélag Ísfirðinga, Ísafirði	5 %
Vélbataábyrgðarfélag Keflavíkur, Keflavík	6 —
Bataábyrgðarfélagið Alda, Seyðisfirði	7 —
Bátatrygging Strandasýslu, Hólmavík	8 —

Vélbátaábyrgðarfélagið Stapi, Njarðvík	7 %
Vélbátaábyrgðarfélag Akurnesinga, Akranesi	7—
Vélbátaábyrgðarfélag V.-Barðastrandarsýslu, Patreksfirði	7—
Bátaábyrgðarfélag Eskifjarðar og nágrennis, Eskifirði	6—
Vélbátasamtrygging N.-Þingeyinga, Þórshöfn	7—
Vélbátaábyrgðarfélagið Skiphóll, Sandgerði	7—
Bátatrygging Breiðafjarðar, Stykkishólmi	6 og 7—
Bátatryggingarfélagið Festi, Grindavík	5½, 6 og 7—
Vélbátaábyrgðarfélagið Hekla, Stokkseyri	7—
Bátaábyrgðarfélag Norðfjarðar, Neskaupstað	5—
Bátaábyrgðarfélag Fáskrúðsfjarðar, Fáskrúðsfirði	6—
Vélbátatrygging Eyjafjarðar, Akureyri	7—
Bátaábyrgðarfélag Vestmannaeyja, Vestmannaeyjum	3—
Vélbátaábyrgðarfélagið Gróttu, Reykjavík	7—
Vélbátaábyrgðarfélagið Hvítungur, Djúpavogi	5 og 6—